

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20—, inozemstvo Din 30—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rekopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisemnim vprašanjem naj se prilepi znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 12.002.

Sinajski kongres.

Z velikimi slovesnostmi je bil otvorjen v nedeljo v Sinaji kongres tiska Male antante. Da je bil ta kongres potreben, je evidentno, ker je bila dosedaj veliko pre-slabo propaganda Male antante in ni bila kos niti časnikarski propagandi Madžarske.

Če ima torej sinajski kongres namen, da združi ves tisk Male antante v vprašanjih, v katerih zastopajo vse tri članice Male antante isto stališče, potem bo kongres sigurno dosegel svoj cilj in okreplil pozicijo Male antante.

Izgleda pa, da hočejo rumunski politiki doseči s sinajskim kongresom še drug cilj, da hočejo namreč uporabiti novinarje držav Male antante za reklamo v prid svojemu režimu. Nad vse ljubeznjivi sprejemi po rumunskih mestih kažejo odločno to tendenco rumunske vlade. Ker pa smo mnenja, da nimajo novinarji prav nobenega vzroka, da bi delali reklamo za režim, ki se naslanja na rumunsko ohrano, zato svarimo novinarje, da jih ne preslepe Potemkinove vasi, ki so jih postavili vladni politiki novinarjem Male antante. Dobro in pravilno je, če brani jugoslovenski in čehoslovski novinar interese držav Male antante, slabo in napačno pa je, če zagovarja vlade, kadar so na napačni poti.

In vlada g. Bratianu — je na napačni poti! O tem ne more biti nobenega dvoma, ker že sama rumunska sigurnost to prepričuje dokazuje. Vlada, ki sega po torturi, ki trpi, da se ubija ljudi s formulo »na begu ustreljen«, vlada, ki je prepojila Besarabijo z nasiljem, taka vlada je na napačni poti. Novinar, ki hvali tako vlado, hvali nasilje in odobrava torturo ter s tem kompromitira sebe.

Kar se godi danes v Rumuniji, je tako nezaslišano, tako nečloveško, da mora proti temu protestirati vsak človekoljub in vsak kulturni človek. In novinar iz države Male antante v prvi vrsti!

Ker kako naj zagovarja politiko Male antante, če mu pa njen nasprotnik zaluci v obraz postopanje rumunske ohrane! Ne vladajo danes svet samo stranke in kapitali, temveč tudi ideje in vodilne so danes države, kjer je evropska demokracija merodajna. Če hočemo torej priti do simpatij demokratične Evrope, potem moramo tudi dokazati, da vlada tudi v naših državah demokracija, potem moramo izbrisati s sebe madež, da smo zavezniki države, kjer je ohrana prvo državno sredstvo. Iz zunanje-političnih vzrokov mora biti naša zahteva, da tudi Rumunija neha z nasiljem in da likvidira svojo sigurnost. In novinarji store to lažje ko državniki, ker novinar se s svojo časopisno kritiko ne vmešava v notranje razmere druge države.

Predvsem pa je treba delati na to, da postane tudi rumunski novinar nasprotnik sigurnosti in da zavlađa v tej točki popolna enotnost med vsemi novinarji Male antante. Le tako bo zunanja propaganda tiska Male antante uspešna.

Tisk je velesila in dobrota za narod, če se uporabi v dober namen. Neizmerno zlo pa povzroči, če je zlorabljen v slab namen. In v slab namen je zlorabljen, če ni čisto na braniku ljudskih pravic, če hvali tam, kjer je umesna samo najstrožja obsodba.

Ni še dovolj znan po velikem svetu tisk Male antante, da bi mogel v vsem zadostiti svojim propagandističnim ciljem. Če pa izvede tisk Male antante, da bo rumunska ohrana padla, da bo teror v Rumuniji padel, potem je dobojeval velik boj in slava o njegovi zmagi bo šla po svetu. Tedaj pa bo tudi njegova propaganda uspešna.

Krivicе bodo v najkrajšem času popravljene.

Zagreb, 19. avgusta. Sinoči sta odpotovala v Beograd St. Radić in minister agrarne reforme Pavle Radić v spremstvu dr. Mačeka in državnega podtajnika v ministrstvu socialne politike dr. Krnjevića. V Beogradu se že nahaja posl. Jos. Pasarić, tako da se bodo vsi trije novomenovani državni podtajniki že tekom tedna uvedli v svoje posle.

V zvezi s tem doznavamo, da bo prvi posel vlade in državnih podtajnikov ta, da se reparirajo vsa preganjanja in na-

silne premestitve in upokojitve, ki jih je s svojimi trabanti v bivši vladi izvajal Pribečević. V prvi vrsti bo nova vlada skušala zadovoljiti organizacije, katere je preganjal Pribečević, zlasti pa ljudskošolske učitelje. Upokojitve brez disciplinarne preiskave niso niti po zakonu mogoče in še manj dopustne. Vsa ta vprašanja v zvezi z vso reparacijo dela bivšega prosvetnega ministra bo vlada rešila v najkrajšem času, ker se bliža pričetek šolskega leta.

Bodrero o nettunskih konvencijah.

Beograd, 19. avgusta. Italijanski poslanik Bodrero, ki se nahaja na Bledu, je izjavil novinarjem, da mnogi listi pri nas kritično motrijo sporazum. Pa to je baš dokaz, da nihče nima prav. Kajti, ako bi bil sporazum koristen za eno stranko, bi bila vsaj ta zadovoljna. Naši državni ste sosedji in že pravzaprav radi tega moramo biti dobri prijatelji. Vedno sem se trudil in se bom trudil tudi v prihodnje, da kot poslanik kraljevine Italije ohranim čim toplejše odnose med obema državama. V ostalem, v koliko

se je v tem pogledu šlo naprej, se vidi najboljšo iz tega, da se zadnji dve leti ni pripetil na meji noben incident. Sporazum, podpisan v Nettunu, temelji na bazi prijateljstva in enakosti. Ne more se govoriti o zmagovalcu in premagancu. Ako je popustil kateri na eni strani, pa je zato dobil na drugi strani. Sicer pa se boste mogli o tem prepričati vsi, ko bodo nettunske konvencije predložene narodni skupščini v ratifikacijo in ko jih bosta obe državi izročili v tisk.

VLADNE PRIPRAVE ZA ZASEDANJE ZVEZE NARODOV.

Beograd, 19. avgusta. Včeraj ni bilo v političnem življenju nobenih važnih dogodkov. V Beogradu sta se vrnila ministra Nikić in Superina.

V prosvetnem ministrstvu se je vršila krajša konferenca med ministri Krajačem, Superino in Veljo Vukičevićem. Po konferenci so ministri izjavili novinarjem, da so konferirali izključno le o rešitvah vprašanjih.

V političnem življenju vlada največje zanimanje za prihod Stjepana Radića v Beograd. Zlasti politiki se zelo interesirajo za to bivanje Stj. Radića v Beogradu, ker se bo on omejil izključno na zunanjo politiko, odnosno na konference naše delegacije pred sestankom Zveze narodov. Tem konferencam pripisujejo posebno veliko važnost, ker se bodo na njih utrdili principi, s katerimi bo naša delegacija nastopila na zasedanju Zveze narodov. V Beogradu se bodo zbrali poleg predsednika naše delegacije Ninčiča in St. Radića tudi delegata Laza Marković in Vasa Jovanović. St. Radić ostane v Beogradu do sobote.

Ni izključeno, da se ne sestane z Aco Stanojevićem, ki je sinoči prispel v Beograd in da skupno z njim prepotuje del Sumadije.

PRED ZEMLJORADNISKIM KONGRESOM.

Beograd, 19. avgusta. Danes, ako bo v Beogradu zadostno število ministrov, se bo vršila seja ministrskega sveta. Na nji bodo razpravljali o daljnjem postopanju vlade. V narodni skupščini vlada polno mrtvilo. Edino v zemljoradniškem klubu se opaža posebna živahnost radi priprav za zemljoradniški kongres, ki se bo vršil 30. in 31. t. m. v Beogradu.

Dne 27. in 28. t. m. se bo vršil v Beogradu kongres zemljoradniške akademске omladine. Za kongres vlada veliko zanimanje, ker se smatra, da utegne na tem kongresu priti do razčiščavanja odnošajev v stranki sami v zvezi z njenimi neuspehi pri poslednjih volitvah.

V službi demokracije, v službi ljudstva mora biti tisk Male antante in zato mora biti njegova deviza: boj proti sigurnosti, boj za osvobodjenje njenih žrtev!

AMNESTIJE BODO DELEŽNI TUDI POLITIČNI KAZNJENCI.

Beograd, 19. avgusta. Polkovnik in upravnik dvora Dimitrijević je bil včeraj dalj časa v pravnem ministrstvu in se zanimal za nekatere politične krivice. V zvezi s tem pričakujejo v najkrajšem času amnestije.

PRIPRAVE ZA KRALJEV SPREJEM V ČRNI GORI.

Cetinje, 19. avgusta. Dela za proslavo bodo kmalu končana. V Beograd sta nujno pozvana cetinjski metropoli Dožić in veliki župan radi programa svečanosti, katerim bo prisostvoval tudi Nj. Vel. kralj. Kralj bo po končanih svečanostih obiskal Črno goro.

KONFERENCA HSS.

Beograd, 19. avgusta. Konferenca, ki bi se morala včeraj vršiti med predsednikom Hrv. selj. kluba Dragotinom Kovačevićem, tajnikom Rude Bačinićem in ministri HSS, je odgođena. Seja se bo vršila danes in ji bo prisostvoval sam Stjepan Radić. Na konferenci bodo razpravljali o posameznih političnih vprašanjih, pa tudi o drugih tekočih vprašanjih, ki zanimajo HSS in Hrvatski seljaški klub.

MINISTER RADOJEVIĆ ODPOTOVAL V BAČKO PALANKO.

Beograd, 19. avgusta. Prometni minister Anta Radojević potuje danes v spremstvu radikalnih poslancev Andre Protića in Basirovića v Bačko Palanko. Radojević se vrne jutri zjutraj v Beograd.

BELGIJA ODOBRILO FRANCOSKI ODGOVOR.

Pariz, 19. avgusta. Iz Bruslja poročajo, da je zunanji minister Vandervelde odobril francosko noto kot odgovor na nemški predlog o garancijskem paktu.

VANDERVELDE SE UDELEŽI ZASEDANJA ZVEZE NARODOV.

Pariz, 19. avgusta. Vandervelde potuje 7. septembra v Ženevo in se bo tam sestel s Chamberlainom. Vandervelde bo tudi sodeloval na zasedanju Zveze narodov.

Znižanje delavskih plač.

Beograd, 19. avgusta. V gozdnem podjetju Dobrin—Drvar, ki se nahaja v državnih rokah, so bile pred nekaj dnevi delavcem znižane plače za 20%. Ker delavci na to niso hoteli pristati, je bila vsem odpovedana služba in pogon na žagi ustavljen. Ni znano še, kako stališče bodo zavzeli železničarji, vendar je možno, da pride do nesoglasij in da se bo moral ustaviti promet na progi Prijedor—Knin, ki ga upravlja to podjetje.

Prav tako se vrši akcija za znižanje plač rudarjem v raznih državnih podjetjih v Bosni. Včeraj so se nadaljevala pogajanja med zastopniki direkcije državnih rudnikov in delavskimi delegati. Zastopniki državnih rudnikov so predlagali, da se plače znižajo za 20 do 25%, med tem ko so delavski delegati pristali le na znižanje za 5 do 10%, tako da bi bila vsakemu delavcu znižana plača za 10 Din. Ker pa so zastopniki direkcije državnih rudnikov izjavili, da nimajo pooblastila za daljnje popuščanje, so delavski delegati izjavili, da pogajanje ne morejo nadaljevati in so zapustili dvorano.

Sinoči zvečer so funkcionarji državnih rudnikov sklenili, da celi spor predlože ministrstvu šum in rud in zahtevajo daljnjih instrukcij. Prav tako so tudi delavski delegati na svoji konferenci sklenili, da bodo počakali najprej sklepov direkcije v pogledu znižanja plač in se šele nato odločili glede svojega daljnjega postopanja. Na tej konferenci se je govorilo tudi o organizaciji rudarskih delavcev, ki dosedaj niso bili dovolj organizirani.

DAVIDOVIĆ PRISPTEL NA SUŠAK.

Sušak, 19. avgusta. Včeraj popoldne je prispel na Sušak z brzim vlakom g. Ljuba Davidović. Na kolodvoru ga je sprejel Ilija Sumenković. Na Sušaku bo Davidović ostal nekoliko dni in bo nato odpotoval v Dalmacijo.

Včeraj je prispel na torpedovki št. 5 iz Dalmacije admiral Drag. Prica, ki je pregledal posamezne jedinice naše vojne mornarice. Prica je odpotoval v Beograd.

TURŠKI POSLANIK DOSPEL V BEOGRAD.

Beograd, 19. avgusta. Včeraj je prispel v Beograd diplomatski zastopnik Turčije Hikmed Aki bej, ki bo danes izročil zunanjemu ministru Ninčiču svoja polno-močja.

SOCIALISTIČNI KONGRES PROTI MAROŠKI VOJNI.

Pariz, 19. avgusta. Socialistični kongres je soglasno sklenil, da socialistična stranka odkloni vsako odgovornost za vojno v Maroku in zahteva ukinjenje tajne diplomacije, da pride čim prej do miru.

PETAINE ODPOTOVAL V MAROKO.

Pariz, 19. avgusta. Ministrski predsednik Painlevé je včeraj prispel v Pariz in je bil takoj po svojem prihodu sprejet od predsednika republike. Sprejem je trajal do 18. Nato je Painlevé sprejel maršala Pétaina, ki je sinoči odpotoval v Maroko.

PRIPRAVE ZA SPREJEM RUMUNSKIH PRAVNIKOV.

Beograd, 19. avgusta. Danes se bo vršila konferenca advokatov, sodnikov in drugih pravnikov, na kateri bodo izdelali končni program in vse podrobnosti za slovesen sprejem rumunskih pravnikov.

Za medvedovo kožo.

Stara ruska bajka pripoveduje o kmetu, ki je šel v gozd na lov na medveda. Že naprej si je delal krasne načrte, kaj vse si bo kupil za prodano kožo ubitega medveda. Ko pa je nakrat ugledal v gozdu pred seboj medveda, je pustil načrte in vse ter jadrno splezal na drevo.

Na to bajko se moramo nehoti spomniti vselej, kadar opazujemo ruske monarhistične emigrante. Vse polno ljudi je med njimi, ki resno upajo, da bo po padcu boljševikov zopet ustoličena caristična vlada z vsem svojim bivšim reakcionarstvom in z vsem svojim bivšim razrednim in socialnim razlikovanjem prebivalstva.

Zanimivo je, da so izbruhnili med ruskimi monarhisti tudi že prepričani, kdo da naj nasleduje boljševike. V času, ko sede boljševiki v Rusiji bolj trdno ko kdaj prej, je ta boj že več ko smešen.

Del ruske emigracije hoče, da postane car bivši vrhovni komandant ruske vojske veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ker da je on med ruskim narodom zelo priljubljen in je, zanj tudi vsa bivša Denikinova armada.

Drugi del monarhističnih emigrantov pa temu nasprotuje in pravi, da mora biti car veliki knez Ciril, ker da je on edin zakoniti naslednik dinastije Romanovcev.

Ta prepričanja že dolgo in zanimivo je bilo, kako so si monarhistični emigranti medsebojno očitati veleizdajalstvo. Pred meseci je izdal veliki knez Ciril v mestu Stuttgart celo pravi carski manifest, v katerem poziva vso rusko emigracijo, da mu ostane zvesta.

Sedaj se poroča iz Pariza, da je bil dosežen sporazum med Nikolajevičem in Cirilom. Veliki knez Ciril se odpove prestolu na korist svojega mladoletnega sina. Zato se imenuje regent, ki bo v njegovem imenu izvrševal carsko oblast. Za regenta pa bo imenovan veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Do tu bi bilo vse v redu in sporazum obeh pretendentov dalekosežnega pomena, če ne bi bilo boljševikov. Toda ti se ne zmenijo niti

za onega in niti za drugega velikega kneza ter izdajajo dalje iz carskega Kremļa ukaze, ki vedno bolj onemogočujejo povratek carizma.

Čprav so danes boljševiki nad vse trdni, je vendar mogoče, da bo tudi njih gloriole konec. Čisto nemogoče pa je, da bi boljševikom sledili caristi. Vsaj ni carski režim vrgel delavstvo, temveč meščanstvo in da bi od tedaj pridobili caristi na simpatijah v vrstah ruske inteligence, je izključeno, ker tudi niso ničesar storili, da bi se jih inteligence smela veseliti. Da delavci o carizmu niti slišati niso, ni treba posebej naglašati.

Velikanska zmota pa je, da bi bil kmet za carizem. Ko je imel Denikin vso južno Rusijo v svojih rokah, ko je padla že Tula v njegove roke, tedaj bi se z lahkoto obdržal in zasedel tudi Moskvo, če ne bi nastopil proti njemu ruski kmet. Kakor vsakemu kmetu, tako je tudi ruskemu prvo vprašanje: zemlja. Revolucija je kmetu dala zemljo, Denikinov režim mu jo je zopet vzel. Zato se je kmet brez pomisleka odločil proti Denikinu, pa naj je še tako sovražil boljševike. Mnogo so ti vzeli kmetu in s trpljenjem so napolnili boljševiki rusko vas. Toda zemljo so pustili kmetu. Denikin pa je vzel vse to, kar boljševiki in vrhu vsega še zemljo. Ruski kmet je moral biti zato proti njemu in zato proti vsakomur, ki prihaja v carskem imenu.

Brez ruskega kmeta pa je smešno misliti na obnovo carske moči v Rusiji in zato pijejo ruski emigranti za medvedovo kožo, ko dele med seboj bodoča mesta v Rusiji.

In z njimi pijejo za medvedovo kožo tudi vse one države, ki računajo, da bo prestol Romanovcev v Rusiji zopet dvignjen. Ne želeli bi, da bi bila med temi državami tudi naša Jugoslavija in zato proč s sanjami monarhističnih emigrantov in pogledimo resnici ostro v oči, da bomo obvarovani razočaranja in ne bomo podobni kmetu, ki je računal na medvedovo kožo.

Rumunska siguranza.

Sramota carske Rusije je bila ohrana. V tem oddelku carske policije je bilo organizirano vse, kar se more roditi iz nasilja, barbarizma, krvoločnosti, brezobzirnega preganjanja političnih nasprotnikov, ovađustva in sličnih pojavov docela izkvarjenega političnega življenja. S padcem carizma je bila tudi odpravljena ohrana. Toda ne za dolgo. Prvi služabniki ohrane so prešli h komunistom in ko je zmagal boljševizem, je bila tudi znova oživljena ohrana, samo da je bilo njeno ime izpremenjeno v Črezvičajno komisijo ali na kratko v čeko. Drugače pa se ni nič izpremenilo in v čeki se je postopalo proti žrtvam na enako podoben in nečloveški način, kakor v ohrani.

Če je bila pred vojno ohrana z izjemo Rumunije samo v Rusiji, so danes slične organizacije uvedene v vseh deželah, kjer vlada teror, kjer so pogažena demokratska načela. V prvi vrsti seveda treba tu omeniti madžarske detašmane, ki so v masah ubijali nasprotnike Horthyjevega režima. Črna stotinja Cankova je ime bolgarski ohrani. Ime gospoda Cankova jamči, da ta stotinja ne dela sramote čeki ali ohrani. Umor Matteottija je odkril fašistovski čeko. V zadnjem času pa so rumunski patrioti pričeli javen boj po kulturni Evropi proti rumunski čeki ali siguranzi, kakor je njen oficijelni naslov.

Ustanovljena je bila že leta 1907. po uporu rumunskih kmetov. Z nezasišano krvoločnostjo je tedaj siguranza zadušila v krvi nastop rumunskih kmetov za njihove pravice. Po tem »uspehu« je moč sigurance stalno rasla in danes predstavlja državo v državi, pred katero se tresejo tudi vodilni možje vlade. Pretveza, ki naj opravičilo obstoj rumunske čeke, so komunisti in nezadovoljstvo »osvojenih« pokrajini nad koruptnim režimom g. Bratianu. Kako deluje ta rumunska siguranza, o tem priča raznoznorna knjiga, ki jo je izdal bivši konservativni minister Rumunije in sin bojarke rodbine Costa-Foru. Knjiga se imenuje »Iz mučilnice Rumunije« in je njen avtor pripravljen pred vsakim rumunskim sodiščem dokazati njeno resničnost.

Costa-Foru navaja celo vrsto izpovedb, ki jih je dobil od Rumunov, Madžarov in Nemcev, ki so imeli posla s siguranzo. Na podlagi teh izpovedb in lastnega opazovanja podaja Costa-Foru sledečo zaključno sliko o delovanju rumunske sigurance:

»Mučilniške metode sigurance nikakor niso srednjeveške. So nasprotno vseskozi moderne in se tudi temu primerno sistematično uporabljajo. Zdravnik strogo pazi, da se vrše vse muke po sistemu. Uporabljajo se mučilna orodja, ki ne zapuščajo nobenih trajnih sledov. Natančno se izračunja, kako dolgo more vzdržati človeško telo tisočero muke izbičanja z gumastim bičem, ali bolečine iztrganja las ali stiskanja palca v palčnem vijaku, ne da bi žrtev vsled predčasne smrti kompromitirala siguranzo, to institucijo civilizacije, kakor jo naziva njen šef Romulus Vojnescu.

V srednjem veku se je reklo hlapcem, ki so izvrševali muke, hlapci mučenja in krvnik je bil krvnik. V Rumuniji imajo vsa lepša imena kakor »podkonzul«, »komisari«, »inspektor« in »direktorji« sigurance. Na mesto visle, koleša in grmade, odrezanja ušes in smrti v vrelem olju je stopila v Rumuniji, kjer je smrtna kazen odpravljena, sumarična metoda: ustrelitev na begu.

In če pri tem agenti sigurance v svoji patriotični gorečnosti puste, da kaplja vrela voda na golo ostržene glave svojih žrtev, ali če njih prste odrežejo s topim nožem, njih kosti pa desetkrat zlomijo, režejo kožo v jermenih s tesla, ali pa spuste skozi oba uhlja močan električni tok, da bi izvilili iz žrtev priznanje njih krivde, potem se vrši vse to v molčečih prostorih sigurance in ne javno, kakor v srednjem veku. Izkravalo žrtev pa nalože na voz, jo »na begu ustrelje« in potem vrže v Dniester, ki le preskrbuje čuva peklenko grozne tajnosti sigurance.

Ta mučenja pa uporablja siguranza, da bi izsilila od svojih žrtev priznanja o zaroti, ki je sploh ni. Da se rešijo muk, so pričeli v zadnjem času uporabljati aretiranci sigurance gladovno stavko. Kako grozne morajo biti muke, da se zatekajo žrtve sigurance k temu sredstvu, naj pokaže opis občutkov človeka, ki je gladovno stavko izvel do konca.

GLADOVNA STAVKA.

Prvi dan, ko odkloni stavkujoči hrano, se ga polasti predvsem temen, nezaveden nemir. Ta raste stalno in doseže svoj višek v času kosila. Čprav usmeri stavkujoči vse svoje misli drugim stvarim, zmagava vendarle potreba po jedi in pripeti se, da pripravi vse za obed. Če se pa tedaj spomni, da je podvil gladovno stavko, potem mora napeti vse sile, da premaga vedno večjo željo po jedi. Prvi dan izpolnjuje boj med voljo in instinktom. Telo zahteva mrlično po hrani.

Ta boj postane vedno bolj intenziven in sicer do tretjega ali četrtega dne.

Srce bije kakor v skrajno napetem pričakovanju. Kri toče z vso silo po sencah, kakor da bi si hotela prebiti pot na prosto. Glava boli neizmerno.

Zlasti začetniki se čutijo tako slabotni, da komaj stojijo na nogah. Pri prvi gladovni stavki so prvi trije do štirje dnevi neznojni. Vsako nasilno razburjenje more postati za stavkujočega usodno. Če je volja premagala instinkti, tedaj prevzame vse telo utrujenost, človek ima utis, ko da se je pretlačila zveza med vsemi udi; človek čuti želodec, noge, prsa, toda zdi se mu, kakor da bi se ločili od telesa.

Slabost postane šesti ali sedmi dan splošna in treba se je vleči. Telo izloči manj potu, ko v prvih dneh.

Če pa se pride nenadoma na svež zrak, če zadenejo stavkujočega nepričakovano močni svetlobni žarki ali če se prehitro premakne, tedaj je prva posledica globoka nezavest.

Če je telo stavkujočega malokrvno, tedaj pade stavkujoči v stanje globoke zaspanosti, zavest je deloma nejasna, padci v nezavest pa postajajo vedno pogostejši in vedno daljši.

Kdor ima močan organizem pade v to stanje dva do tri dni kasneje. Izbraba in razkroj živčevja postajata jasnejša. To se zlasti opazi v rastlji izločitvi krvi: iz pljuč, dlesni, do stikrat istočasno iz urina, iz nosa in redkeje tudi iz ušes. Človeku se zdi, ko da bi mu ležal v želodcu kamen, ki postaja vsak dan težji; človek je zaprt, zdi se, ko da bi se ledvice same pojedle in ko da bi čreva železen obroč vedno bolj stiskale. V vnetih očeh se opazi zelene, vijolične pike, stavkujoči sliši vedno težje, nezavest je vedno pogostejša. Vendar vrnejo najsi trenutki stavkujočemu polno možnost misljenja.

Človek ne more več glasno govoriti, temveč samo še šepetati. Dihanje postaja vedno slabše in neredno in ravno tako utripa žila vedno slabšeje. Grozna tesnoba se oprijemlje človeka. Vsakih deset minut se čuti potrebo uriniranja, toda v resnici se zgodi to v vedno manjših množinah. Stavkujoči čuti naravnost, kako se dobesedno vse telo razkaja in mučne bolečine gladajo stavkujočega.

Poleg tega se oglasi mučen glad, ki je postal po prvih dneh slabšeji, zopet z vso silo. Želja po jedi postane skoraj neodvnljiva misel. In te muke se stopnjujejo do neskončnosti, če se gladovni stavki pridruži še stavka pitja. Postanejo sploh neznozne, če postavijo pred koga jetniški pazniki jed ali če je drugi v navzočnosti stavkujočega. Brez spanja minevajo noči in halucinacije o najbolj izbranih in najbolj okusnih jedeh mučijo stavkujočega.

Stavkujoči mora napeti vso energijo, da vzdrži v boju do konca.

Po končani gladovni stavki je navadno nad vse težko najti nazaj v normalno življenje.

Želodec ni v stanju, da bi nakrat obnovil svoje funkcije. Ker so običajno delavci, ki

stopijo v gladovno stavko in ker so ti navadno brez potrebnih denarnih sredstev, da bi s sistematičnim lečenjem prišli zopet do zdravja, ostanejo bolni za vse življenje.

In vse te muke gladovne stavke prenašajo nekateri celo opetovano. Kako grozna morajo šele biti mučenja sigurance, da je gladovna stavka ljudem v odrešitev.

Kakor proti zverstvom čke, kakor proti trinoštvu Cankova, tako bi moral tudi proti barbarizmu sigurance nastopiti ves svet, zlasti pa prebivalstvo držav Male antante, da ne bo ta sramota padla tudi na nje.

Politične vesti.

— Zakaj je šel dež? Stjepan Radić je na to vprašanje odgovoril takole: »Dragi bratje! Bilo je danes pri meni več gospodov, ki so vsi govorili, da je narod depimiran vsled dežja, ki da je pokvaril slavnosti. Ni res, da je narod depimiran, ker jaz vidim, da ste vsi sveži in navdušeni, vi pa ste del naroda. Mi se ne moremo boriti z elementarnimi neurji. Toda tudi ta niso bila v stanju, da bi ubila naše navdušenje. Kralj je videl, da stojite do kolen v vodi in da kličete gromovito, kakor da grmi Sveti Ilija. Kralj je to videl in se začudil. Ker, ko ste tako pravilno razumeli, kaj je to kralj, vi meščani, tedaj je mogel spoznati, kako to lepo razumejo kmeti. Je dosti velikih gospodov, ki so ravno tako veliki tepci, ki mislijo, da deli kralj milost. Ker so tepci, naj mislijo tako. Milost dele samo potentati, naš kralj pa izhaja iz naroda, iz seljaškega srbskega naroda. In kadar pride on k nam, tedaj je dobrodošel in naša dolžnost je, da ga sprejmemo z ljubeznijo in o vsem informiramo. Z večeršnjim sprejemom smo pokazali gnusno kleveto, da nas je naredila Avstrija. Če bi nas naredila Avstrija, potem večeršnjaj ne bi mogel biti prirejen niti v nekaj mesecih, kaj šele v nekaj urah. Oni, ki so na tej kleveti zidali svojo politiko, tudi ti so bili večerjaj pokopani. Mi smo sinovi Hrvatske, katero so spremenile roke naših očetov v najlepši vrt. Ta lepota ni samo v njeni prirodi, temveč tudi v naših dušah, v rdečici naših devot, v stasiti hoi naših fantov, celo v ponosu naših starcev. Če bi Avstrija rodila tako dele, kakor je Hrvatska, bila bi večna, kakor je večni hrvatski narod. Eto, bratje, zakaj je šel dež? Deževalo je zato, ker sta bila večerjaj dva pogreba. Pogreb klevete, da smo avstrijakanti in pogreb batinaštva. Kadar pa se pokopujejo ni večerjaj, tedaj vedno dežuje. Zivela Hrvatska!«

— Zagrebški župan je izdal na prebivalstvo proglas, v katerem med drugim pravi: Božja previdnost je hotela, da se je pretvorila skromno, toda z globokim čustvom zamišljena proslava tisočletnice hrvatske neodvisnosti v splošno narodno slavnost, s katero je storjen složen korak v drugo tisočletnico hrvatskega kulturnega in političnega življenja ter iskrene bratske države zajednice s srbskim in slovenskim narodom. — Temeljna misel hrvatskega sokolstva v pravem bratstvu vseh stanov v službi hrvatskemu narodu in hrvatski domovini, je prvič pritegnila v sokolske vrste tisoče hrvatskih seljaških sokolov in sokolic, kar je spopolnilo sokolsko idejo bratstva in pokazalo harmonično skladno organizacijo hrvatske. — In baš v tem času, ko je hrvatski Sokol tako razširil svoja krila tudi nad hrvatsko vasjo, je hotela božja previdnost, da je odprla politika narodnega sporazuma kratkemu, toda nepozabljnemu posetu našega kralja, pot. Poleg Nj. V. kralja je bila zastopana po posebnem poslanstvu tudi kraljeva vlada in ne samo kot gledalec, temveč kot aktivni sodelavec v tej veličastni narodni manifestaciji. Do kraja pa je bilo poveljstvo slavje s prisotnostjo Nj. Vel. kraljice in so se tako ravno na III. hrvatskem sokolskem zletu našli v popolni harmoniji socialni, politični in etični faktori našega narodnega in državnega življenja. — Nato sporoča župan kraljevo zahvalo in zaključuje proglas z besedami: Zlato torej cvele pri gospodih! je vest »Riježum! Zivela Hrvatska! Živio naš dragi, beli Zagreb!«

— Pozdrav žene zagrebškega župana. »Riježum!« in za njo seveda tudi naši mladinski listi so pisali, da je pozdravila žena zagrebškega župana kraljico v nemškem jeziku in da je bila vsled tega kraljica zelo nejevoljna. Kakor kaže popravek napadene gospe (kavalerstvo torej cvele pri gospodih!) je vest »Riježum!« popolnoma netočna. Pripominjamo, da sta se ministra Ninčič in Maksimović, ki sta bila čisto poleg kraljice, ko je ta govorila z županjo, zgrazala nad vestjo »Riježum!« in svačeno izjavila, da moreta vedno potrditi, da je županjo pozdravila kraljico v hrvatskem jeziku. — Radovedni smo, če bodo naši samostojno-demokratski listi toliko kavaleristi, da bodo svoj napad na ženo župana, popravili.

— Narod odklanja nasilja. Štipska afera se končuje tako, kakor ta zahteva pravica in red. V nedeljo je imel v Štipu radikalni poslanec Puzderlijevič, ki se je energično zavzel za krivično zaprte demokrate, velik shod. Pred shodom se je v gotovih krogih govorilo, da bo shod razbit in poslanec Puzderlijevič pozvan, da položijo mandat. Zato je vladalo za shod največje zanimanje in je bil sijajno obiskan. Poslanec Puzderlijevič je najprej govoril o sporazumu in naglašal njegovo potrebo. Shod mu je navdušeno pritrdil. Nato je govoril o štipski aferi ter dejal, da je kot poslanec dolžan, da takoj intervenira, če je bil kdo po krivici preganjan. Ali je tako? Je tako, so mu vsi pritrdili. Nato je govoril Kalamatičević, predsednik udruženja proti bolgarskim četašom. Očital je posl. Puzderlijeviču, ker se je zavzel za aretirance. Puzderlijevič mu je ostro odgovoril in dostavil, da je skupno z 12 radikalnimi poslanci zahteval od ministra, da razpusti Kalamatičevićevu udruženje, ker je popolnoma nepotrebno in narodu samo v škodo. To njegovo udruženje je pred meseci požgalo 225 hiš in 225 rodbin je bilo s tem vrženih na cesto. To je sramota, ki jo mora država popraviti. Nato je govoril še neki radikal, kako je bil sam pretepen na policiji in nato je ves zbor soglasno odobril postopanje poslanca Puzderlijeviča in soglasno obsodil

postopanje policije. Narod je sit nasilja, pravica se uveljavlja.

— Poslanec Varenne je bil od kongresa s 2095 proti 381 glasovi izključen iz socialistične stranke.

— Konec vstaje Druzov. Aretirani voditelji Druzov so bili izpuščeni pod pogojem, da plačajo globo in da se popolnoma pokore. Druzi so na to pristali. Ker so Angličji zapodili vse begunce iz Transjordana, je v Siriji zopet popoln mir in red.

Gospodarstvo.

NAKNADNA PRIJAVA DEPOA VREDNOSTNIH PAPIRJEV NASIH DRŽAVLJANOV PRI POŠTNI HRANILNICI NA DUNAJU.

Prilikom prenosa depoa vrednostnih papirjev naših državljanov iz poštne hranilnice na Dunaju se je ugotovilo, da preko 20.000 deponentov ni prijavilo svojih depoev oziroma ni pooblastilo poštne hranilnice v Sarajevu, da izvrši prenos.

Z ozirom na dejstvo, da se med depoi nahaja za približno nomin. kron 6.000.000 predvojnih rent, za katere mora naša država po mirovnem ugovoru izdati druge naše obveznice, in preko nomin. kron 3.000.000 ostalih vrednostnih papirjev — ne vpoštevajoč vojna posojila — se pozivljajo vsi lastniki še ne prijavljenih depoev, da prijavijo svoje depoe naknadno in sicer neposredno pismeno filijali poštanske štedionice v Sarajevu ter da isto pooblaste za prenos depoev iz Dunaja.

Prijavi mora vsak lastnik depoa priložiti:

1. Rentno knjižico oziroma dokument o depou (Depotschein); v primeru izgube teh dokumentov mora lastnik depoa pismeno izjaviti, da jamči za vso škodo, ki bi nastala z oddajo depoa.
2. Dokaz o državljanstvu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Državljanstvo se dokazuje: z domovnico ali s potrdilom občine, da je prosilec pristojen v katerokoli občini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ali z odlokom, da mu je priznana državljanstvo naše kraljevine, ali z dekretom, da je imenovan za državnega uradnika.
3. Dokaz, da prosilec od 16. julija 1920 dalje nima nobenega domicila oziroma sedeža v avstrijski republiki. Kot dokaz domicila izven meja avstrijske republike služi: potrdilo policije ali občine, da prosilec ne stanuje na avstrijskem ozemlju ali da ima stalno prebivališče v naši kraljevini. — Poština hranilnica, podružnica Ljubljana.

LJUBLJANSKA BORZA.

dne 18. avgusta 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo in leta 1921 den. 75, bl. 75; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 25; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 25; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 201, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 228, bl. 265; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 101; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 848; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 105; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 342; Združene papirnice Vevča, Goricanje in Medvode d. d., Ljubljana den. 117; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 165, bl. 180.

Blago: Deske monte, 25 mm, 40 mm, 50 mm, fco meja, 4 vag. den. 500, bl. 500; hrastove vozovne deske, 43 mm — 2,65 m, I in II, fco meja den. 1820; testoni, fco meja bl. 550; pšenica bačka, 77 kg, fco nakladalna postaja, 2. vag. den. 275, bl. 275; pšenica domača, fco Ljubljana den. 275; koruza sremška, fco Postojna trans., 5 vag. den. 237,50, bl. 237,50; oves slavonski, par. Ljubljana den. 195; laneno seme, Ia, fco Ljubljana den. 540; remeljni II, in III, vrste, fco vag. den. 35/70 kom. 129 m³ 1.264, 60/80 kom. 15 m³ 0.216, 70/70 kom. 313 m³ 0.155, 80/80 kom. 5 m³ 0.128, 100/100 kom. 25 m³ 1.000, 1 vag. den. 465, bl. 465.

BORZE:

Zagreb, 18. avgusta. Devize: Newyorka dek. 55,55—56,15, London izplačilo 270,97—272,97, Pariz 259—362, Curih 1082—1090, Praga 164 7/8—166 7/8, Milan izplačilo 200—202,4, Dunaj 782—792, Berlin 1326—1336.

Curih, 18. avgusta. Beograd 9.225, Newyork 516, London 25.05, Pariz 23,95, Milan 18,50, Praga 1525, Varšava 92,50, Dunaj 72,55, Berlin 00.000, Bukarešta 2,65, Budimpešta 0.007255.

× Prodaja lesa. Direkcija šum v Sarajevu bo prodala dne 10. septembra t. l. približno 10.000 m³ okroglega hrastovine na panju. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Francoski konzularni agent v Mariboru. Ministrstvo inostranskih del je sporočilo naši Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, da je g. Alexander Hanhart, francoski podanik postavljen za francoskega konzularnega agenta v Mariboru.

× Dobave. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema od 31. avgusta t. l. ponudbe glede dobave vodokaznih stekel in glede dobave stearinskih sveč in loja, do 2. septembra t. l. glede dobave zavornjakov in glede dobave kisika, do 10. septembra t. l. glede dobave svinca, glede dobave različnega orodja ter glede dobave usnjenih torb in map. (Pogoji itd. na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije.) — Direkcija dramskega rudnika v Velenju sprejema do 12. septembra t. l. ponudbe glede dobave smrekovega lesa. — Dne 12. septembra se bosta vršili pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalni licitaciji glede dobave žebeljev in plošč ter glede dobave hrastovih pragov. — Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dnevne vesti.

KAJ JE S STAVBO ČEKOVNEGA ZAVODA?

Ko smo za časa PP vlade opozorili, da je prišla iz Beograda prepoved za gradnjo palače čekovnega zavoda, nam je bil poslan uraden popravek, da temu ni tako in da se bo palača gradila. Kljub temu popravku pa so potekali tedni in meseci in meseci in o gradnji palače ni bilo ne duha ne sluha. Le to se je slišalo, da se palača ne bo gradila, ker je bil znatno znižan kredit za gradnjo. Vlada PP torej svoje obljube glede gradnje palače čekovnega zavoda ni izpolnila in njen popravek ni odgovarjal resnici.

Pričakujemo od nove vlade, da ona izpolni obljubo prejšnje vlade. Ni sicer v to formalno vezana, pač pa stvarno. S poviškom najemnin prejme država znatne nove dohodke in zato je njena dolžnost, da tudi ona nekaj stori za odpravo stanovanjske bede. To pa je mogoče odpraviti samo z zidanjem hiš in zato si naj čekovni zavod zgradi svojo hišo! Je že več kot zadosti, da se je pošto ravnateljstvo vselilo v stanovanjsko hišo in res ne gre, da bi tudi čekovni zavod manjšal v Ljubljani število stanovanj.

Zato pričakujemo od nove vlade, da stori svojo dolžnost in odredi, da se prične z gradnjo palače čekovnega zavoda in sicer po prvotnem načrtu.

Kongres novinarjev Male antante. Dne 14. t. m. je bila otvorjena v Sinaji predhodna konferenca novinarstva Male antante. Prebivalstvo je okrasilo hiše z zastavami in cvetjem. Naša delegacija je prispela prva. Na kolodvoru so jo sprejeli predstavniki oblasti in rumunska delegacija. Pozdravni govor je imel predsednik rumunskega novinarskega združenja Mile. V imenu naše delegacije mu je odgovoril Milosavljević. Dan kasneje je prispela češka delegacija, nakar so posetile vse tri delegacije grob Take Jonescuja, na katerega so položili vence. Ob eni popoldne je priredil novinarjem rum. zunanji minister Duca oficijelni diner. Ob tej priložnosti je govoril minister Duca o bodočnosti in nalogah Male antante. Po dineru se je vršila prva seja. Otvoril jo je minister Duca. Nato je govoril predsednik rumunskega novinarskega združenja, ki je pozdravil najprej naše delegate. V svojem govoru se je spominjal med drugim srbske hrabrosti za časa svetovne vojne, dalje je izrazil nado, da pristopi k Mali antanti tiska tudi Poljska. Končno je prečital deklaracijo, v kateri izjavljajo rumunski novinarji, da pristopajo k Mali antanti tiska. Prav taki izjavi sta podali ostali delegaciji. Nato so prečitali predstavnik tiskovnega urada rumunskega zunanjega ministrstva izjave, v katerih obljublja vlada vseh treh držav novi organizaciji svojo pomoč. Zaključil je sejo minister Duca, ki je konstatiral z zadovoljstvom, da vlada med delegati vseh treh držav popolno soglasje in enodušnost. Končno jih je pozval, da prično naslednji dan z delom. Od 5. do 7. ure so bili novinarji gosti prestolonaslednika Karla. V pogovoru z našimi delegati se je zanimal princ Karol posebno za sporazum med radikali in radičevci. Drugi dan, dne 16. se je konferenca nadaljevala. Častnim predsednikom sta bila izvoljena Ninčić in Beneš, ki so ju o tem brzojavno obvestili. Nato se je razdelila konferenca v 5 sekcij, ki so takoj pričele z delom.

Uradni list št. 77 z dne 14. avgusta objavlja med drugim sledeče: Naredbo velikega župana mariborske oblasti o pobiranju občinskih doklad v občinah bivše vojvodine Koroske; naredbo velikega župana mariborske oblasti o pobiranju občinskih doklad v občinah bivše vojvodine Stajerske; razglas velikega župana ljubljanske oblasti o določitvi roka za razgrnitev volilnih imenikov za volitve v obrtno sodišče v Ljubljani in za vlaganje reklamacij; razglas o veleprodaji tobakovnih izdelkov, ki se odda v zakup za čas od dne 1. januarja 1926 do dne 31. decembra 1927.

Ustanovitev zračne proge Zagreb-Beograd. Tekom tega tedna se vrši v Beogradu konferenca, katere cilj je ustanovitev delniške družbe za vzpostavitev zračnega prometa na progi Zagreb-Beograd. Kakor čujemo, je vprašanje v glavnem že rešeno ter se bo na konferenci razpravljalo samo še o nekaterih tehničnih vprašanjih. Po načrtu ima oditi vsako jutro iz Beograda hidroavijon najmodernejšega tipa, ki bo vozil lahko tri do štiri osebe in 200 do 250 kg prtljage, predvsem pisma in časopise. Projektirana proga je dolga 375 km ter se drži vedno Save. Vožnja do Zagreba bo trajala tri ure. Pristal bo hidroavijon na savskem pristanišču. Med potjo bodo avijoni spuščali brez prekinjenja vožnje pošto v Sabcu, Brodu in Sisku. Med potjo se bo srečal hidroplan iz Beograda s hidroplanom iz Zagreba, tako, da bo osiguraval dnevni redni promet. Pozneje namerava društvo vzpostaviti še nekaj drugih prog. Predvsem proge Beograd-Skopje, Zagreb-Split, Zagreb-Ljubljana, Beograd-Sarajevo, Dubrovnik-Kotor.

Skrbstvo za invalide, delavce in otroke. Ministrstvo soc. pol. je odredilo, da se ima tekom tega leta invalidsko vprašanje popolnoma likvidirati. Izdane so sekcijam in odelcem stroge naredbe, da se rešijo v prvi vrsti invalidske zadeve, ki morajo biti urejene do sredine meseca decembra. Nato pridejo na vrsto zadeve zavarovanja in zaštite delavcev, obenem je treba začeti z reševanjem aktov, ki se tičejo zaštite otrok, sporazumno z ministrstvi prosvete in narodnega zdravja.

Naša gledališča. Ker je gledališka sezona pred durmi, se dela v ministrstvu prosvete na to, da se izvrše vse potrebne izpremembe še pred začetkom sezone. Te izpremembe se tičejo beogradskega, novosadskega, osiješkega po tudi drugih gledališč, gre pa za personalne izpremembe pri gledaliških upravah.

Savez agrarnih združenj. Ministrstvo agrarne reforme je ustanovilo nov Savez agrarnih združenj za Banat s sedežem v Velikem Bečkereku. Pravila saveza so že potrjena.

Konferenca v rudarski direkciji. V popoldne so se sestali v direkciji državnih rudarskih podjetij delegati rudarjev in zastopniki direkcije v svrhu obravnavanja vprašanja znižanja rudarskih dnevnic. Kakor je znano, namerava direkcija znižati s 1. septembrom vsem rudarjem dnevnic za 30 do 85 odstotkov.

Kongres železničarjev. V nedeljo se je vršil v Beogradu redni letni občni zbor združenja železničarjev, ki se ga je udeležilo okrog 200 članov, večinoma iz Beograda. Na dnevnem redu so bila večinoma organizacijska in druga stanovska vprašanja, kakor vprašanje o nabavljalnih zadrugah in železničarskih kolonijah.

Pekovski kongres. V nedeljo je bil odprt v Beogradu kongres pekov iz vse države. Kongres je bil številno obiskan. Glavni predmet diskusije je bilo vprašanje organizacije pekov glede na konkurenco novih tovarn za kruh.

Kongres mednarodnega telegrafskega saveza. Začetkom septembra se vrši mednarodni brzojavni kongres. Zadnji tak kongres je bil leta 1908 v Lisaboni. Na kongresu se bo razpravljalo o novem pravilniku za mednarodni brzojavni promet. Ministrstvo pošte in telegrafa pošlje na kongres kot zastopnike naše države ministerjalni uradniki Djordjević, Kovačević in Dimitrija Zlatanovića ter upravnik radio-postaje na Banji Savi Jankovića.

Kongres katehetov. Dne 25. t. m. se odpravi v Celju kongres katehetov iz ljubljanske in mariborske dieceze. Na kongresu se bodo obravnavala šolska in stanovska vprašanja.

Zveza slovanskih sokolskih organizacij. Iz Varšave poročajo: Od 13. do 15. t. m. so zborovali tu delegati slovanskih sokolskih organizacij. Posvetovali so se o ustanovitvi zveze slovanske sokolstva. Delegati so izdelali statut, ki se predloži v odobrenje posameznim sokolskim organizacijam. Zborovanja so se udeležili dr. Scheiner, dr. Heller, Stepanek in Jaroslav Bilek za ČOS, Paunković iz Beograda, Engelbert Gangl iz Ljubljane, Novak iz Celja in Gorišek iz Maribora za JSS, grof Adam Zamojski in dr. Szepezan iz Varšave za poljsko sokolstvo ter dr. Vergun za rusko sokolstvo. Na kongresu je bila enoglasno ugotovljena nujna potreba zveze slovanskih sokolskih organizacij. Glavna naloga zveze bo gojitev slovanskega pobratimstva. Zveza se ustanovi takoj, ko bodo odobrena pravila.

Nov velik most. Ministrstvo javnih del je odobrilo kredit za gradbo mostu iz železobetona pri Dragovu v bližini Čuprije.

Ce potujejo Angleži po Bosni. Te dni je prispela v Sarajevo skupina Angležev, ki se je hotela peljati v Dalmacijo. Ko se je Angležem povedalo, da so vozne olajšave ukinjene, so Angleži ogorčeno protestirali, češ, da vlada ne bi smela delati v inozemstvu propagande ter obljubljeni vozne olajšave, ki so jih ne drži.

Izpremembe v naši diplomaciji. Podpisan je nov diplomatski ukaz. Naš generalni konzul v Kairu Dobrović Svilkosić je imenovan za generalnega konzula v Rimu. Konzularni svetnik na Dunaju g. Milan Antić je imenovan za konzularnega svetnika v Ateni; konzularni svetnik v Ateni dr. Spira Pavlović je imenovan za generalnega konzula v Pečuju. Demetrije Krupčević, konzul v Pečuju je imenovan za generalnega konzula v Kairu. Tajnik našega poslanstva v Bruselju g. Božo Stojanović je imenovan za konzularnega tajnika v Berlinu. Vicekonzul našega generalnega konzula v Berlinu Gjorgje Gjurčić je imenovan za tajnika poslanstva v Bruselju.

Vojni minister na Bledu. Minister vojne in mornarice general Dušan Trifunović je včeraj prispel na Bled, kamor je bil nujno pozvan, da poroča kralju o amnestiji vojaških deliktov.

Razpisana mesta. Odda se mesto sodnega sluga pri okrajnem sodišču v Kostanjevici; mesto sodnega sluga pri okrajnem sodišču v Metliki. Prošnje je vložiti najkasneje do 15. septembra 1925 pri predsedstvu okrajnega sodišča v Novem mestu. Podrobnosti glej v »Uradnem listu št. 77 z dne 14. avgusta 1925.

Z beogradske univerze. V poletnem semestru je bilo na beograjski univerzi vpisanih 5645 slušateljev, med temi 1845 ženskih. Posamezne fakultete so imele slušateljev: pravna fakulteta 1002, filozofska 1481, tehniška 1465, medicinska 828, poljedelska 198 in teološka 71.

Popis beogradskega prebivalstva. Tekom meseca oktobra se izvrši nov popis beogradskega prebivalstva.

Naziv in znak Rdečega Križa je izključno pridržan Društvu Rdečega Križa kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter je raba obeh drugim osebam ali podjetjem zabranjena.

Protizidovske demonstracije na Dunaju. Te dni se vrši na Dunaju 14. kongres zionistov, ki se ga udeležuje okrog 5000 delegatov iz vsega sveta. Hakenkreuzlerji, krščanski socialisti in antisemiti sploh so hoteli kongres preprečiti. V ta namen so nameravali sklicati velikanski protestni shod, ki ga je pa policija preprečila. Kljub temu pa je prišlo v popoldne na Dunaju do velikanskih protizidovskih demonstracij, ki so trajale pozno v noč. Demonstranti so demolirali par kavarn. Ob priliki demonstracij, ki se jih je udeležilo do 20. tisoč oseb, je bilo kakih 50 demonstrantov bolj ali manj težko ranjenih, od teh jih je bilo v gneči, ki je nastala, ko so navalili na množico policaji na konjih, 19 poškodovanih. Vsega skupaj je bilo aretiranih nad 100 oseb, pri katerih so dobili večinoma browning-revolverje in drugo orožje.

Kuga v Shanghaiu. V Shanghaiu razsaja kuga. Zadnja dva dneva je obbolelo na novo 50 oseb. Sicer je pa kuga v ondotnih krajih običajen pojav.

Vremenske neizgode v Zagrebu. Kakor znano, se je v soboto popoldne v Zagrebu med svečanostmi silna nevihta, ki jo je spremljal blisk in grom. Udarila je večkrat strela, ki je ubila tri ljudi. Sedemindvajsetletna kuharica Marija Zupantić je bežala ob nasipu potoka Tuškanca domov. Udarila je strela in Zupantićeva je obležala na mestu mrtva. Strela jo je zadela v desno stran glave, nakar je nadaljevala pot preko lica, vratu in leve roke, od kod je prišla v drob ter izginila skozi levo nogo v zemljo, pri čemur je ženski odbila palec ter napravila v zemljo veliko luknjo. Obleka Zupantićeve, kakor tudi čevlji na levi nogi je skoro popolnoma zgorela. — Janko Hiršin, 57-letni železničar, oče treh otrok se je vračal med nevihto domov. Na Filipovičevi ulici ga je ubila strela. Zadel ga je v glavo, mu ožgala lase, nakar je šla po njegovem telesu v zemljo. Pri tem mu je raztrgala tudi obleko in obutev. Našli so ga mrtvega na travniku. — Za časa nevihte je na telovadnem prostoru tresčilo. Neposredno na to se je zgrudila neka okrog 40 let stara žena. Spočetka se je domnevalo, da jo je ubila strela. Pozneje pa je zdravniška preiskava ugotovila, da jo je zadela kap. Odnegli so jo na prosekuro, ne da bi bili mogli takoj ugotoviti njeno identiteto. Med tem jo je prišel naslednjega dne pogledat sodni uradnik Gjuro Mraz, ki je slišal, da je ubila na telovadnem prostoru strela neko žensko. Sumil je, da bi utegnila biti to njegova sestra, ki se je vrnila pred dvema dnevi iz letovišča v Kranjski gori, da vidi vsesokolski zlet. Gjuro Mraz se ni motil. Po obrazu in po obleki je spoznal svojo sestro Berto. — Anka Windschnurer, 45 let stara žena sprevednika je prišla iz Sarajeva v Zagreb, da prisostvuje slavnostim. Ko se je viliha nevihta, je jela bežati, pri tem pa je tako nesrečno padla, da si je zlomila nogo.

Železniška nesreča pri Saint Denisu. Te dni je trčil pri Saint Denisu bruseljski brzovlak z lilleskim. Karambola je zahtevala 9 človeških žrtv in 40 ranjenih, med katerimi so štiri težko poškodovani.

Železniška nesreča v Milanu. Na milanski kolodvor je privozil te dni brzovlak iz Chiassa z brzino 90 km. Na istem tiru je stal drug brzovlak. Ko je videl strojevodja prvega brzovlaka, da se bliža katastrofa, je dal protiparo, dočim je hotel odpeljati strojevodja drugega brzovlaka z največjo brzino, da prepreči karambola. Toda bilo je prepozno, brzovlak, ki je pridrvel iz Chiassa, se je zaletel v zadnje vozove drugega brzovlaka ter jih vrgel s tira. V obeh vlakih je nastala strašna panika. 23 oseb je ranjenih.

Za nakup

obleke

Vam nudi najcenejši vir

JOS. ROJINA, Ljubljana.

Beg do kože premočenih. Na tisoče ljudi je zalotila v soboto v Zagrebu sredi polja na telovadnem prostoru silna nevihta. Lilo je kakor iz škafa in pihala je močna burja. Daleč naokrog ni bilo nikjer nobenega zatočišča. Velika množica dam v najlepših toaletah, otroci, možki, sokoli in kmetje so bežali, kar so mogli, gazeč pri tem preko gležnja po vodi, mokri dobesedno do kože. Vse veže prvih hiš so bile polne premočenih ljudi, nekateri so bili tako srečni, da so našli pri prijazne ljudi, ki so jih povabili v stanovanja, kjer so se lahko posušili. Tenke ženske obleke so se oprile telesa, tako, da so izgledale nekatere gospe in gospodične, kakor goli kipi. Pri tem so bile mestoma izpostavljene posmehovanju mladine. Bilo je par slučajev, da je izgubil slamenik ali klobuk dame barvo, ki je omadeževala obraz in obleko, da je izgledala kakor dimnikar. Videli pa so se še bolj smešni slučaji. Neki kreposti mož je omotal okrog svoje žene čepose, da bi se ne videle tako dobro vse forme. Najbolj obžalovanja vredne so bile Sokolice iz province, ki so bile nastanjene po šolah ter niso imele prilike, da bi si uredile in posušile obleke. Nedvomno je povzročila nevihta na oblekah veliko škodo.

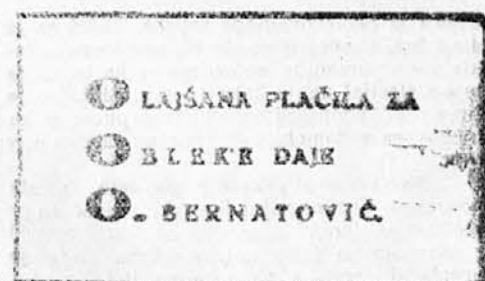
Velik požar v Capljini. Te dni je izbruhnil v lesnem skladišču bratov Fazlagić v Capljini požar, ki se je hitro razširil, tako, da je pogorelo v kratkem času vse skladišče. Ognjegasci, ki so jih poklicali iz Mostara, so prišli prepozno. Domneva se, da sta brata Fazlagić sama podtaknila ogenj, da bi prišla do zavarovalnice, ki znaša 700.000 Din. Vsi dve sta bila oba aretovana.

Beg leoparda skozi Pariz. Iz pariškega zverinjaka v Bois de Boulogne je pobegnil mlad neukročen leopard, ki ga do sedaj še niso ujeli. Radi tega vlada v okolici prava panika. Oblasti so podvezle vse potrebne mere, da leoparda čimprej ujamejo.

Oplenjen tovorni vlak. Kakor poročajo iz Minska, so napadli nedavno neznan storilec na progi Smolensk-Minsk tovorni vlak, ki je vozil municijo in živila za sovjetsko armado. Banditi so pognali municijske vozove v zrak, pri čemur je poginilo vse vojaško spremstvo. Vagone z živili, ki so ostali na progi, so prebivalci sosednjih vasi oplenili.

Strela udarila v tramvajski voz. Med nevihto, ki je divjala v soboto v Zagrebu, je udarila strela v neki tramvajski voz. Razumljivo je, da je nastala med pasažirji strašna panika. Vendar k sreči ni bil nihče poškodovan.

Roparska tolpa v Gaucku. Te dni je napadla roparska tolpa Maja Vujevića, ki se klati že dalje časa po gackem srezu, v vasi Lukovići pet kmetov, jih ubila ter oropala. Roparska tolpa ima najbrže med kmeti pomagace, ki jo skrivajo pred orožniki. Sprito tega novega nasilja Vujevićeve tolpe, je poslal narodni poslanec Salih Baljić notranjemu ministru brzojaven protest z zahtevu, da se

nadomeste vsi politični uradniki v tem srezu, ki so se izkazali kot nesposobni. Obenem je zahteval, da se pošlje v prizadete kraje vojaški oddelek, ki naj ščiti življenje in imetje kmetov, med katerimi je izbruhnila velika panika.

Boj z roparsko tolpo. Francosko kolonialno ministrstvo je objavilo te dni sledečo vest: V bližini Atarja je napadla dvesto mož broječa roparska četa mal vlak z živili, ki je vozil iz Butilimita (Mavretanija). Francozom zvesti elementi so se postavili roparski tolpi po robu ter jo razpršili. Dvajset roparjev je obležalo na bojišču, roparji so izgubili tudi mnogo pušk in municije. Kakor poroča »Petit Parisien« gre za enega od številnih roparskih pohodov, ki jih podvzemajo na skrajnem jugu Maroka stanujoča plemena. Ta plemena se klatijo po Sahari ter poznajo najbolj oddaljene steze in mesta, kjer je dobiti vodo. Na teh pohodih pridejo roparji večkrat tudi na francosko zahodno afriško ozemlje, v Mavretanijo in Sudan. Sicer pa dosežejo prav redko kedaj svoj namen, kajti francoske čete, ki opravljajo policijsko službo v puščavi jih neizprosno preganjajo.

Težko poškodovana od sovražnika svojega ljubimca. V soboto zvečer so pripeljali v tržaško bolnico Ivanko Furlan, ki je imela 5 cm globok ubodljaj v plečih. Ko se je toliko restavrirala, da so jo lahko zaslislali, je izpovedala sledeče: Izvedela je, da se pripravlja njen priležnik Karol Petelin na ulici z nekim Karlom Kocjančičem. Hitela je na ulico ter prišla ravno v trenutku, ko je bežal njen ljubimec pred Kocjančičem, ki je tekel za njim z nožem v roki. V skrbeh za svojega ljubimca je zastavila njegovemu preganjalcu pot. Ko je ta videl, da vsled tega svojega nasprotnika ne dobi več, je dal sunek, ki mu ga je namenil, njej. Ker je preje naklestiti tudi Petelin Kocjančiča ter ga nekoliko poškodoval, je policija utaknila oba pretepeča pod ključ. Kaj je dalo prepiru in pretepu povod, noče povedati nobeden izmed nasprotnikov.

Arctacija trgovke z dekleti. Te dni je bila obveščena osiješka policija, da se nahaja v mestu lastnica neke javne hiše v Apatinu ter da se peča ženska s trgovino z dekleti. Policija je žensko eruirala in zaslišala. Legitimirala se je kot 45-letna Nina Joni. V njeni družbi se je nahajala 18-letna deklica Eva Fath iz Apatina. Mlado dekle je vodilo svojo »milostivo« po raznih gostilnah. V eni izmed teh je ponujala Jonijevi neki 16-letni služkinji 600 Din, pod pogojem, da gre v javno hišo v Apatinu.

Narodno kulturno društvo Mala Nedelja uprizori v nedeljo 23. avgusta ob pol 4. uri v društvenem domu Tolstoj dramo »Moč temec. Med odmorom in pri prosti zabavi s pesmimi svira društvena godba na pihala. Pričakujemo od domačega in sosednjega občinstva, kakor tudi od sosednjih društev, da poplačajo trud društva z obilnim obiskom prireditve, ki bo nudila vsem izbornem užitek. Pridite vsi, od blizu in daleč!

Radi »bubikopfa«. V Iloku je zavladala, kakor po drugih naših krajih era »bubikopfa« ter so si dale mnoge odlične dame ostrici lase. Med damami, ki so šle na to operacijo k tamkajšnjemu brivcu Ivanu Šišakoviću, je bila tudi soproga okrajnega pristava Zarka Glumca. Radi tega je gospod Glumac napadel frizerja v hotelu pred več osebami dejansko. Toda Šišakovič, ne bodi len, mu je klotuto vrnil ter mu razbil pri tem čeljustnik. Pri neki drugi rodbini je povzročil »bubikopf« hude rodbinske scene. Brivec Šišakovič je vsled tega incidenta izjavil, da ne postrizže nobeni dami več las brez posebnega pismenega dovoljenja od strani njenega moža.

Markiz iz kaznilnice. Newyork ima novo senzacijo. Povzročila jo je aretacija vlomilca-gentleman, ki ima na vesti poleg neštevilnih vlovov tudi pet umorov. To je glasoviti ameriški bandit Peter Strom, ki so ga te dni našli in aretovali pod romantičnimi okoliščinami. Pred dvema mesecema je prišel v salon nekega trgovca z umetninami eleganten star gospod, ki je želel videti klasične slike. Njegovo posebno pozornost sta vzbudila dva pristna fragonarda. Toda cena mu je bila previsoka, dejal je, da si premisli, prosil trgovca, da dovoli, da pride njegov tajnik ter slike fotografira, nakar je odšel. Ob priliki poseta je pustil trgovcu svojo vizitnico, na kateri je bilo čitati, da je francoski markiz in vitez častne legije. Druga dva dne je prišel res njegov tajnik, ki je slikal fotografiral in premeril. Kmalu nato je prosil markiz trgovca telefonično, da mu pošlje slike na dom, češ, da je pripravljn jih kupiti, kupnino pa da plača ob prejemu. Popoldne sta mu nesla sliko dva trgovčeva uslužbenca v hotel, kjer ju je sprejel markizov sluga, ki jih je odnesel v sobo, dočim sta čakala uslužbenca v vestibulu. Čez par minut se je mož vrnil, rekoč, da gospoda markiza ni doma, on pa da ni pooblaščen v to, da bi sliko prevzel. Čez par dni je telefoniral markiz trgovcu, da si je premislil ter ne reflektira več na sliko. Kmalu nato je čital trgovce v milanskih listih, da je kupil neki milijonar dva pristna fragonarda in debelo je pogledal, ko je našel v ilustriranem listu natančno fotografijo svojih dveh slik. Takoj mu je bilo jasno, da je ogoljufan. Lopov mu je podtaknil za originalna dve kopiji. Tedaj se je pričel lov za psevdomarkizom. Po dolgem zasledovanju ga je našla te dni policija na terasi nekega razkošnega hotela v družbi elegantnih dam. Ko so mu napovedali aretacijo, je skočil preko ograje terase v avtomobil, ki ga je čakal. Pri skoku je izgubil lasuljo in policija je spoznala v starčku mladega atleta Stroma, ki je nedavno po-

begul iz preiskovalnega zapora. Začel se je divji lov. Detektivji so drveli za Stromom takisto v avtomobilu, ne oziraje se na to, da je lopov streljal nanje kakor besen. Slučajno je prestrelil eden od detektivov pnevmatiko njegovega avtomobila in tako so ga dobili v pesti.

— Nov svetovni rekord v plavanju. Iz Osla poročajo: Fenomenalni švedski plavalec Borg je dosegel dne 17. t. m. nov svetovni rekord v plavanju na 1000 metrov. Arno Borg je preplaval progo v 13 minutah in 4 sekundah.

— Pokojninski zavod za nameštence v Ljubljani je začel v Mariboru ob Kralja Petra krgu še z izkopom za skupino stanovanjskih in trgovskih poslopij, ki morajo biti letos še pred nimo pod streho, prihodnje leto pa uporabna. Ker je sedaj še vedno mogoče naerte prilagoditi željam interesentov, a tudi že zadnji čas za to, naj se takoj oglašijo tisti, ki bi vzeli v pritriljcu novih poslopij v najem kak prostor za trgovino, gostilno, skladišče ali garažo, in zavodu obenem naznanijo, kolik naj bi bil ta prostor in ali imajo glede njega morda kakše posebne želje.

1— Mestna ljudska kopel v Koledvorski ulici bo radi snajenja in raznih popravil v dneh 24., 25., 26. in 27. avgusta 1925 zaprta.

NA FISOCE IN TISOCE gospodinje uporabljajo pri pranju samo milo »GAZELA« in to že leta in leta. Ali ste Vi tudi med njimi?

SOLSTVO.

Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani so bodo vršili razredni (ponavljalni) in dopolnilni izpiti dne 29. in 31. avgusta, zrelostni izpiti pa od 1. do 4. septembra. Vpisovanje v otroški vrtec in dekliško vadnico je 4. septembra, v II. do IV. letnik učiteljskega pa 5. septembra, oba dneva od 10. do 12. ure. Kandidatke morajo prinesiti k vpisu zadnje letno izpričevalo. Natančni podatki so razvidni iz razglasa v veži šolskega poslojja.

— Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani so bodo vršili razredni (ponavljalni) izpiti in dopolnilni izpiti od 25. do 28. avgusta; zrelostni izpiti in sicer pisarni 1. septembra, ustmeni pa 2. in 3. septembra. Vpisovanje v vadnico in v I. letnik bo dne 4. septembra; istega dne bo tudi zdravniška preiskava gojencev I. letnika. Vpisovanje v II., III. in IV. letnik bo dne 5. septembra od 8. do 10. ure. K vpisu v višje letnike mora prinesiti vsak gojencev zadnje letno izpričevalo. Natančni podatki so razvidni z razglasa na črni deski.

Pustolovec Strasnov nadaljuje.

Kako je pridobil Strasnov namestnika velikega župana.

Par minut pozneje sem se pripeljal pred urad neutriškega velikega župana. Pisal se je Viktor pl. Kramolin, bil je svojačasno državni tajnik in znan po vsem komitatu kot ošaben, nadut gizdalinec.

Dal sem se mu prijaviti in sprejel me je

v pisarni. Ko sem vstopil, sem šel proti njemu, rekoč: »Servus, — ministerjalni svetnik Géza pl. Vertessy iz Dunaja. Bodi tako ljubezniv, ljubi Kramolin — moram govoriti s teboj po Najvišjem nalogu o jako važnih stvareh.«

Da sem ga tikal, je zahtevala takorekoč etiketa. Na Ogrskem je bila namreč navada, da so se tikali državni uradniki istega čina tudi v službenem občevarju, in kot ministe-

(61)

V oklepniaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Velikanska skala, ki jo je hotela Leonor kot posebnost vzeti s seboj, je služila kot nakovalo, na katerem so kovali os, ki so jo segreli na velikem ognju. Prijetno je bilo slišati tri kladiva v tričetrtinskem taktu in deklici je bilo všeč, da so našli monterji vedno še dele, ki jih je bilo treba popraviti, tako, da je trajalo delo štiri dni.

Leonor je sanjala pod drevesi; sama sebi se je smejala, ker je začela zlagati pesmi, tudi je hodila z Georgom pridno na lov, ustrelila je celo velikega medveda.

Z Georgovo pomočjo je dobil avto dva nova potna tovariša.

V bližini vodopada so opazili časih ljubke ptičke, ki so bili v gibih in klepetanju podobni našim srakam, le da so bili krasno barvani in ganljivo prijazni med sabo. Po več ur je opazovala Leonor ljubezenske igre posameznih parčkov, noben ptiček ni jedel sam, vedno je pital drug drugega.

Njihovega coološkega imena ni poznal Georg, vedel pa je, da jih Kinezi imenujejo golgo in da so jim simbol zakonske ljubezni in zvestobe. Ta je pri golgih še močnejše razvita, kot pri nekaterih drugih ptičih, ki ne morejo sami živeti, eden sam pogine v kletki vsled lakote, če mu odvzamejo tovariša ali tovarišico, več dni sledo ladji, na kateri je ujet prijatelj.

Georg splete spretno iz vej kletko in napravi vrata, ki so se odpirala le na not. Kmalu vjame ptička in ga dene v kletko. Ni trpelo dolgo, ko smukne k zaprtemu samica in mu prinese črviča.

»Če bi se dalo tako napraviti, da bi zamogel zapustiti kletko vedno le en ptiček, drugi najde vrata zaprta, prvi pa jih zopet lahko odpre, potem bi lahko obdržali ptička, ki bi bila na ta način vseeno prosta.«

Rešiti ta mehaniški problem, je bilo za Leonor malenkost. Enostavna, a vendar umetna priprava je omogočala, da so se vrata, skozi katera je zamogel smukniti le en ptiček, odpirala na not vedno, na ven pa enkrat. Da se je prestavil mehanizem, ki je odpiral vrata na ven, je bilo treba, da so se ista odprla zopet na not. Zamogel je torej le en sam jetnik ven in ta se je moral vrniti, potem so se šele vrata zopet odprla na ven.

Ujeti parček je kmalu pogodil mehanizem. Najprej sta hotela oba ven. Toda to ni bilo mogoče. In ni trpelo dolgo, ko je priletel ptiček, samec nazaj z metuljem v kljunu; najprej je gledal nekoliko boječe, potem pa naglo smuknil skozi vrata. Sedaj je lahko zopet ptiček šel ven, veljalo pa je: kdor preje seje, prej melje. Toda opazovalci so kmalu videli, kako vedno menjata oba ptička dovoljeni polet v svobodo.

Kletko so še popravili in jo obesili v jedilnici. Eden izmed obeh ptičkov je bil vedno zunaj in je iskal žuželke, ki jih je potem prinesel tovarišu. Potem, ko je avto že vozil, se je časih dogodilo, da je, vkljub vsej pozornosti, ušel ptiček iz avta, ki ga seveda nikakor ni mogel dohiteti. Ker so se bali, da se ptiček izgubi,

so se peljali nazaj, a tudi če so se le vstavili, vselej se je vrnil ubežnik k svojemu tovarišu v kletko; a tudi to sta ptička kmalu pogodila, da ne smeta več iz avta, ostala sta notri, čeprav so bila vsa okna odprta, žuželke so jima bile le slaščice, jedla sta prav rada tudi proso, riž in drobljine.

Ljudje v avtu so imeli veliko veselje z novima družabnikoma, ki sta bila vedno manj boječa, jedla sta z njimi s krožnikov. Nobeden ni slutil, kako kmalu jih bosta rešila ptička gotove smrti.

Še preko gorovja, in pred njimi se razprostira neskončna puščava Gobi, ki jo Kinezi imenujejo Šamo. Do Sahare je to največja puščava in obsega 4200 nemških kvadratnih milj; sicer pa je popolnoma drugačna kot ona in sploh kakor afriške puščave.

Afriške, arabske in maloazijske puščave so pusta peščena morja, videti je le rumen pesek, le tu pa tam raste bodičast grm, na nekaterih mestih oaza s studencem ali vodnjakom. Oaze so kaj revne, niti palme ne dosega navadne višine, a vsled razlike med peščeno pustinja, so to točke raja.

Vsa drugačna je puščava Gobi. Sploh ne izgleda kot pristna pustinja.

V njej so že široki peščeni pasovi, ki drže preko nje in kjer ne raste nič, sicer je pa dosti bolj podobna stepi. Nomadske ovčje črede dobe povsod hrane, mnogo rečic teče po stepi, vodnjakov pa je nešteto.

A vseeno je potovanje preko te mongolske stepne puščave za karavane še mnogo, mnogo nevarnejše kot v Sahari!

(Dalje prihodnjic.)

Nepremočljive dežne plašče

že od Din 196— naprej kakor vsa ostala oblačila za gospode in dečke kupite najceneje in najboljše v splošno znani detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2 (nasproti dramskega gledališča) konfekcijske tovarne FRAN DERENDA & Co. Ljubljana.

MALI OGLASI

Glas oglasom do 20 besed Din 5—, vsake nadaljnja beseda 50 par.

Išče se

za 1. september stanovanje v Ljubljani, obstoječe iz kuhinje in sobe. — Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanjec«.

Instrukcije

iz vseh predmetov gimnazije in realne gimnazije daje visokošolec. Čas po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe pod označbo: »Siguren uspeh« na upravo lista.

Blagajničarka

se sprejme. Reflektantke naj se oglašev Narednem domu, prit. desno, 3. vrata.

Pisarniška moč

z dvoletno prakso išče mesta, najraje na deželi. Ponudbe prosijo na upravo lista pod »Dobra moč«.

Gramofon

dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Naslov pove uprava.

Damski in dekliški slamniki

po znižanih cenah ravno kar došli!

Oblike damske od Din 70— do Din 150—, otroške od Din 50— do Din 70— nakitni od Din 100— naprej — dokler traja zaloga. Ogledajte si cene v izložbi

MINKA HORVAT, Ljubljana, Stari trg št. 21

Oglašajte v „Narod. Dnevniku“!

Službo išče

slastičarski delavec, bodisi v kakem hotelu, bodisi v slastičarni. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Slastičar«.

Gospodična

išče sobo s posebnim vvhodom. Najraje v bližini dramskega gledališča. Ponudbe prosijo na upravo lista pod: »Sobac«.

K SEZIJI

Brusila za kose znamke „Swatyn“ iz najboljšega brusnega materiala ponuja v preprodajo:

FRANC SWATY

tovarna umetnih brusnih in ostrilnih kamnov Maribor, Jugoslavija.

Kupujte samo pri JOSIP PETELINC-U LJUBLJANA

otroške majce, damske nogavice, kopalne hlače, kravate, naramnice, galanterijo, dišča mila, palice, nahrbtnike, najnižja cena na veliko in malo blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Kurja očesa

Najbolje sredstvo proti kurjin očesom. Zaščiten znak. Skladišče v lekarnah ali drogerijah naravnost iz tvornice in glavnega skladišča.

M. HRNJAK, lekarnar, Sisak.

Naročajte „Narod. Dnevnik“!